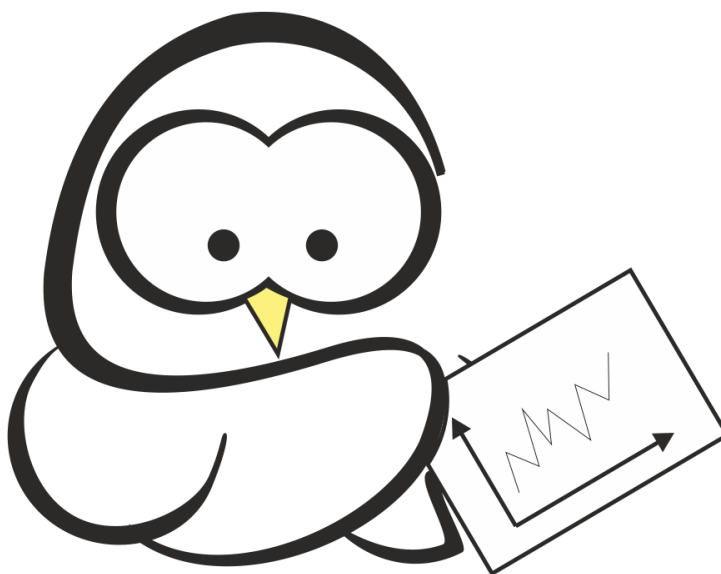

Kompetencja 3 – WIEDZA O GOSPODARCE

Scenariusz lekcji 9 – Polityka fiskalna państwa

**Składnik kompetencji: Funkcje
państwa, polityka fiskalna
i pieniężna państwa**

Scenariusz lekcji 9 – Polityka fiskalna państwa

Materiał nauczania:	<ul style="list-style-type: none">• polityka fiskalna i organy ją prowadzące, TD3,• funkcje polityki fiskalnej, TD3,• cele polityki fiskalnej, TD3,• narzędzia polityki fiskalnej; TD3.•
Środki dydaktyczne:	<ul style="list-style-type: none">• komputery z dostępem do sieci Internet,• wideoprojektor lub OTVC projekcyjny o przekątnej min. 42",• białe kartki z przeznaczeniem na losy• System Informatyczny eduKariera.•
Ćwiczenia:	<ul style="list-style-type: none">• rozpoznawanie występowania określonych funkcji polityki fiskalnej,• analizowanie realizacji celów polityki fiskalnej,• rozpoznawanie wykorzystania narzędzi polityki fiskalnej.
Czas trwania:	45 minut

Przed lekcją uczniowie w ramach zadania domowego zapoznają się z materiałem teoretycznym dotyczącym treści kształcenia w zakresie *polityki fiskalnej państwa* umieszczonym w systemie eduKariera.

Celem umożliwienia uczniom zapoznania się z materiałem nauczyciel odblokowuje dany temat w systemie na lekcji poprzedzającej zajęcia lub na początku pracy z daną kompetencją. Możemy sprawdzić, czy uczniowie zaznajomili się z tematem, za pomocą kilku pytań kontrolnych dotyczących pracy w systemie i treści merytorycznych, np.:

- W której kompetencji wyszukaliście podany temat?
- Czy podobało wam się opracowanie graficzne i co w nim was najbardziej zaintrygowało?
- Czy treść podręcznika była dla was zrozumiała?
- Co moglibyście powiedzieć na temat polityki fiskalnej państwa?

Przebieg lekcji w wersji aktywizującej uczniów

Nauczyciel rozpoczyna lekcję od wyświetlenia na ekranie schematu zawartego w załączniku nr 1. Posługując się systemem **eduKariera** (adres jw.) lub prezentacją na temat polityki fiskalnej dostępnej na stronie internetowej, nauczyciel omawia krótko poszczególne cele, funkcje i narzędzia polityki fiskalnej, a następnie zadaje pytania uczniom w celu oceny zrozumienia tematu.

Po teoretycznym wstępie nauczyciel proponuje uczniom odegranie posiedzenia rady ministrów. W tym celu dzieli grupę na kilka, kilkanaście grup 3–4-osobowych oraz przedkłada wcześniej przygotowane losy. Droga losowania ustala się grupę (załącznik 2) **premiera**, grupę **ministra gospodarki**, grupę **ministra finansów**, grupę **ministra rolnictwa** oraz

Scenariusz lekcji 9 – Polityka fiskalna państwa

grupę nieuczestniczącą w posiedzeniu – grupę **NBP**. Pozostałe losy są puste i należą do **ministerstw**, które nie mają wiodącej roli w omawianej sprawie, ale posiadają prawo uczestniczenia w dyskusji. Uczniowie z białymi losami sami określają, jakie ministerstwo prezentują.

Role:

- **grupa premiera** - czuwa nad prawidłowością biegu posiedzenia,
- **grupa ministra rolnictwa** – relacjonuje sytuację i prognozuje ewentualne skutki,
- **grupa ministra gospodarki** – po przeprowadzonej dyskusji proponuje rozwiązanie,
- **grupa ministra finansów** – proponuje źródła finansowania,
- **grupa NBP** – wyraża aprobatę lub odradza działania w zależności od ewentualnych skutków.

Scenariusz posiedzenia rady ministrów:

Grupa ministra rolnictwa rozpoczyna posiedzenie relacją z poważnej sytuacji na rynku:

Relacja I. Rok był bardzo urodzajny. Producenci zbóż uzyskali wydajność z hektara prawie dwukrotnie przewyższającą zakładaną. Podaż zbóż na rynek znacząco wzrosła przy niezmiennym popycie. Cena spadła poniżej kosztów produkcji. Rolnicy z obszaru całego kraju naciskają na interwencję.

Grupa ministra rolnictwa prognozuje ewentualne skutki:

Relacja II. Dalszy swobodny spadek cen i wiążące się z tym straty zniechęcą rolników do podejmowania produkcji zbóż w kolejnych latach, które nie muszą być tak urodzajne. Planowana wielkość produkcji może okazać się mocno przeszacowana. Doprowadzić to może do kolejnej deregulacji rynku tym razem z przewagą popytu nad podażą, wzrostem cen i ponownym pojawieniem się problemu interwencji państwa.

Grupa premiera zwraca się do **grupy ministra gospodarki** o wskazanie narzędzi ewentualnej interwencji.

Grupa **ministra gospodarki** proponuje rozwiązanie, opierając się na takich narzędziach, jak:

- ustalenie ceny minimalnej,
- skup interwencyjny i magazynowanie,
- wsparcie przetwórstwa,
- ...propozycja uczniów.

Grupa premiera zwraca się do **grupy ministra finansów** o wskazanie ewentualnych źródeł finansowania.

Grupa ministra finansów wskazuje źródła finansowania:

- wykorzystanie rezerwy stworzonej na takie cele przy ministerstwie rolnictwa,
- sprzedaż bonów skarbowych przez NBP,
- ...propozycja uczniów.

Grupa premiera kieruje do **grupy NBP** zapytanie, jak proponowane rozwiązania wpłyną na przepływ pieniądza oraz jakie mogą być skutki tej manipulacji.

Po wystąpieniu **grupy NBP** rada ministrów podejmuje decyzję poprzez głosowanie.

Scenariusz lekcji 9 – Polityka fiskalna państwa

Głosują wszystkie ministerstwa, uzasadniając swoją decyzję.

Posiedzenie zamyka **grupa premiera**.

Jeżeli czas pozwoli, posiedzenie można przedłużyć, rozpatrując zdarzenie z zakresu alokacji, np. budowa autostrady. Wówczas włącza się **grupa ministra transportu, budownictwa i gospodarki morskiej**, która przedstawia pilną potrzebę zbudowania autostrady. **Grupa ministra gospodarki** zgłasza narzędzia, **grupa ministra finansów** – źródła finansowania, **grupa NBP** ostrzega przed zagrożeniami, a **rada ministrów** głosuje.

Na ćwiczenia przeznaczamy ok. 20 minut lekcji. Po zakończeniu **posiedzenia rady ministrów** dokonujemy podsumowania ćwiczeń, stawiamy pytania. Liczba pytań zależy od poziomu klasy oraz czasu, jakim dysponujemy.

Przykładowe pytania:

- Jak scharakteryzowałibyście politykę fiskalną państwa?
- Jakie poznaliście funkcje polityki fiskalnej państwa?
- Przeanalizujcie cele polityki fiskalnej państwa.
- Określcie narzędzia polityki fiskalnej państwa.

W dalszej kolejności podsumowujemy wyniki pracy uczniów na lekcji i w trakcie ćwiczeń, wystawiamy oceny. Dobrze jeśli zaproponujemy oceny uczniom z każdej z grup, np. osoby z grupy z najwyższą liczbą punktów – bardzo dobry, osoby z drugiej i trzeciej grupy pod względem liczby zdobytych punktów –dobry, następne grupy w kolejności otrzymują + lub inne wyróżnienie, które stosujemy w przedmiotowym systemie oceniania.

Wskazówki

Dodatkowe przykładowe ćwiczenia można znaleźć w informatycznym systemie wspomagającym nauczanie PP, nauczyciel może sam proponować własne ćwiczenia. Szczegółowe instrukcje do ćwiczeń znajdują się w zasobach systemu **eduKARIERA**.

Zadanie domowe:

Nauczyciel poleca wykonać ćwiczenia do składowika kompetencji: Funkcje państwa, polityka fiskalna i pieniężna państwa w systemie informatycznym **eduKariera**.